

Užší spolupráci mezi vědou a praxí

Na lepší spolupráci mezi zemědělským výzkumem, praxí a také domácími firmami apeloval ministr zemědělství ČR Ing. Marian Jurečka na jednání rady České akademie zemědělských věd. Na akci se hovořilo také o situaci v zemědělské vědě a výzkumu, především s ohledem na letos schválenou metodiku hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací.

David Bouma

Ministr Jurečka ve své úvodní řeči uvedl, že má někdy pocit, že se výrazně vzdálily světy zemědělské praxe a vědecké základny a chybí daleko užší spolupráce. Jak od zemědělců, tak od výzkumných ústavů by očekával větší angažovanost v problémech, které dnešní zemědělství a potravinářství a všechny související obory trápí. Zároveň by byl rád, kdyby se vědci soustředili nejen na základní výzkum, ale také na aplikované a na přenos poznatků do praxe. Komunikace by nicméně měla probíhat oběma směry. Vyzval i k větší spolupráci s domácími firmami.

Klíčové informace

- Pracuje se na nových resortních metodikách, týkajících se výzkumu a vývoje.
- Firmy by se měly více podílet na výzkumu a stát by je k tomu měl motivovat.
- Pro společnou zemědělskou politiku po roce 2020 bude zřejmě k dispozici méně financí.

Podle ministra působí ve správních radách několika univerzit, jež mají špičkovou vědeckou pracoviště, dělají úžasný základní výzkum, ale patenty končí v zahraničí. Výsledky výzkumu by se měly podle ministra Jurečky využít především doma, pro vytváření produkce a pracovních míst v tuzemsku. Obdobně to podle něj funguje například v Německu, Švýcarsku, Izraeli či jiných

zkumu v resortu zemědělství. Připomněla, že 8. 2. 2017 byla usnesením vlády schválena metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací. Konstatovala, že dokument je hodně všeobecný a některé jeho části mají různé výklady. Výhody vidí ve větší roli poskytovatelů institucionální podpory, tedy jednotlivých resortů, v tom, jak chtějí finance pro jednotlivé výzkumné organizace rozdělovat. Uvedla, že zájmem ministerstva není jen počítat body v Rejstříku informací o výsledcích (RIV) a snažit se zvyšovat celkové množství publikací a všech výsledků, ale chce se

zaměřit i na kvalitativní stránku a užitečnost výsledků výzkumu pro praxi.

V rámci vládní metodiky chtějí připravit metodiku pro poskytovatele podpory, která by měla být založena na výzkumných záměrech. Ty se již využívaly, nyní mají být jen více přizpůsobeny současné metodice. V jejich rámci by se měly vytyčit jednotlivé problematiky. Výzkumné zámě-

Ministr zemědělství ČR Ing. Marian Jurečka

by měly organizace do konce srpna zpracovat, na ni bude navázáno financování.

Ing. Adam také upozornila, že se připravuje společná zemědělská politika po roce 2020 a již teď je zjevné, že dojde k poklesu financí o 20–30 %, což bude dáno politikou, která dnes na úrovni Evropské unie probíhá. „Budeme vděční za jakoukoliv podporu od vás, za jakékoliv argumenty, které nám pomohou podpořit pozici České republiky,“ uvedla Ing. Adam. O podněty a větší aktivitu při přípravě nové společné zemědělské politiky požádal také ministr Jurečka. RNDr. Jan Nedělník, Ph.D., místopředseda České akademie zemědělských věd (ČAZV), který zasedání řídil, konstatoval, že je ve společném zájmu ministerstva a akademie dávat na stůl tak kvalitní výsledky, aby byl dostatek argumentů pro to, aby peníze pro zemědělský aplikovaný výzkum nebyly ohroženy.

Omezování pesticidů asi bude pokračovat

Na dotaz redakce, jak může ministerstvo zemědělství postupovat proti omezování spektra přípravků na ochranu rostlin, ministr Jurečka odpověděl, že celé tři roky, co jezdí do Bruselu, se snaží vést diskusi s kolegy na racionální úrovni. Když přišla v loňském roce diskuse o zákazu glyfosátu, argumentoval podle svých slov například tím, že je mnoho případů, kdy si zemědělec neumí bez této účinné látky poradit. Například když řepku či hořčici poničí krupobítí a rostlina pak obráží, tak to žádný kombajnér nedokáže sklidit. „V diskusích to ale někteří kolegové, dost často ministři životního prostředí nebo za Stranu zelených, vidí úplně jinak,“ uvedl. Dodal, že pokud se hovoří o zákazu účinných látek, měly by se zakázat také ve všech státech, které k nám chtějí dovážet jakékoliv zemědělské komodity a potraviny. Podmínky by měly být stejné, aby nevznikla situace nevhodná pro tuzemské producenty. Zároveň by také za zrušené účinné látky měla být nová náhrada.

Podle ministra Jurečky si ale musíme uvědomit, že tento trend nezadržíme. Je přesvědčen, že v budoucnu, v horizontu

Ing. Pavlína Adam, Ph.D., ředitelka Odboru vědy, výzkumu a vzdělávání MZE

govat v zemědělství a potravinářství. RNDr. Nedělník k tomu dodal, že dobře prováděné rostlinolékařství je mimo jiné základem pro zdravou potraviny, a to je potřeba sdělovat i laické veřejnosti.

Ocenili členy

Rada České akademie zemědělských věd dále projednala zprávy o činnosti a hospodaření instituce a zprávu o vydavatelské činnosti na úseku vědeckých časopisů. Vybraní členové Akademie byli na závěr ocenění plakety ČAZV a čestným uznáním za přínos k rozvoji vědy a výzkumu v daném oboru a za dlouhodobou práci v rámci akademie. Akademie má 648 členů, z toho je 106 čestných.

Na jednání rady České akademie zemědělských věd se hovořilo o budoucnosti zemědělského výzkumu Foto David Bouma

ekonomikách, které mají tah na branku. „To mi u nás chybí,“ zdůraznil ministr. Firmy by se více měly podílet na výzkumu a stát by je k tomu měl motivovat, řekl. V diskusi ale také zaznělo, že především malé firmy, což platí i pro zemědělce, na to nemají finance. Výzkumné ústavy by podle ministra měly být více aktivní a vytipovat si firmy, které by o jejich služby mohly mít zájem, protože mnohdy nevědí, co jim ústav může poskytnout.

Chťejí se více zaměřit na kvalitu výsledků

Na jednání vystoupila Ing. Pavlína Adam, Ph.D., ředitelka Odboru vědy, výzkumu a vzdělávání Ministerstva zemědělství, která hovořila o aktuální situaci ve

ry mají mít dobu trvání pět let (2018–2022) a na ně budou pro celé období naplánovány finance. Ing. Adam ale také upozornila, že vzhledem ke schvalování státního rozpočtu rok dopředu to nebude úplně závazné. V minulosti se finance na výzkumný zájem schvalovaly až v únoru daného roku, což bylo podle Ing. Adam problematické. Dodala, že se rozpočet v minulosti pohyboval kolem 400 mil. Kč., v letošním roce se ho podařilo navýšit o mimořádných 55 mil. Kč.

Metodika hodnocení výzkumných organizací, kde je poskytovatelem institucionální podpory ministerstvo zemědělství, je stanovena v jednotlivém metodickém pokynu pro vypracování dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace. Koncepci